

75 proc. JST z nadwyżką budżetową

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: piątek, 16, wrzesień 2016 00:00
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 1487

Łączny wynik budżetów JST za 2015 r. jest dodatni i wynosi 2,6 mld zł. W latach 2008-2014 łączne wyniki budżetów samorządów były ujemne.

Tak wynika ze sprawozdania Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2015 r.

Z pełnym tekstem sprawozdania można zapoznać się [tutaj](#).

13 września br. zostało omówione w Sejmie podczas połączonego posiedzenia Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Wyniki sprawozdania przedstawiała Grażyna Wróblewska, przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, prezes RIO w Poznaniu oraz Lucyna Hanus, zastępca przewodniczącego KR RIO i prezes RIO we Wrocławiu. Obydwie precyzyjnie zaprezentowały treść sprawozdania.

Kontrole i opinie

Efekt ubiegłorocznych prac izb to m.in.:

- 178 351 zbadanych uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych,
- 16 budżetów ustalonych dla 10 gmin, 1 powiatu i 5 związków międzygminnych,
- 23 884 wydane opinie w sprawach określonych w ustawach, w tym 23 dotyczące programów postępowania naprawczego,
- 1 281 przeprowadzonych kontroli jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów, w tym 724 w ramach kontroli kompleksowych,
- 119 626 skontrolowanych sprawozdań z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- 598 rozpatrzonych pism i skarg, w tym 257 dotyczących działalności organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego,
- 3 raporty o stanie gospodarki finansowej dla 2 gmin i 1 powiatu,
- 242 szkolenia, w których uczestniczyło 17 887 pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

Wykonanie budżetu

W sprawozdaniu przedstawione zostały informacje dotyczące wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego. W 2015 r. zrealizowały one dochody na poziomie 199 mld zł (wyższe o 4,7 mld; czyli 102% w stosunku do roku ubiegłego) i wydatki na poziomie 196,4 mld zł (niższe o ok. 400 mln zł).

W 2015 r. prawie ¾ JST (ponad 2000) zamknęło wynik nadwyżką (6,3 mld zł), a w 800 jednostkach był deficyt (-3,7 mld zł). Najwięcej samorządów (około 90% nadwyżkowych) miała nadwyżkę powyżej 10% dochodów, a znaczna część JST (87,7% deficytowych) miała deficyt na poziomie do 10% dochodów.

Łączny wynik budżetów JST za 2015 r. jest dodatni i wynosi 2,6 mld zł przy planowanym deficycie (7,4

75 proc. JST z nadwyżką budżetową

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: piątek, 16, wrzesień 2016 00:00
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odśloni: 1487

---

mld zł). Dla przypomnienia, w latach 2008-2014 łączne wyniki budżetów samorządów były ujemne (deficyty: 2013 r. -0,4 mld zł, 2014 r. – o 2,4 mld zł).

Głównym źródłem finansowania deficytu były zobowiązania finansowe (72,3%), wolne środki (24,2%) i w niewielkim stopniu nadwyżki budżetowe (3,5%).

Lepiej z długiem

W 2015 r. zahamowana została tendencja corocznego wzrostu kwoty długu JST. Poziom długu sięgnął 71,6 mld zł i był niższy o 0,5 mld zł w stosunku do roku poprzedniego (2013 r. – 69,2 mld zł, 2014 r. – 72,1 mld zł).

52% dochodów własnych

W sprawozdaniu zamieszczono informacje na temat dochodów własnych. Jak zaznaczała Lucyna Hanus, był to kolejny rok pozytywnej zmiany w strukturze dochodów JST. Bowiem 52% dochodów stanowiły dochody własne (w 2013 r. było to 50%, a w 2014 r. 50,7%).

Uzupełniającą rolę miały dotacje celowe, które były na poziomie zbliżonym do poprzednich lat (22,2%), subwencja, której udział obniżył się do 25,8% (2013 r. – 27,9%, 2014 r. – 26,3%)

Od 2008 r. dochody są ujmowane w podziale na dochody bieżące i majątkowe (trudne do oszacowania). Dochody bieżące, tak jak w poprzednich latach, stanowiły 88,5% dochodów, a dochody własne bieżące 49% dochodów ogółem.

Większość bieżących dochodów własnych stanowiły podatki i opłaty, w tym udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych (37%) oraz podatek od nieruchomości (19,5%).

Tak jak w poprzednich latach średnio w JST dochody majątkowe były na poziomie 11,5% dochodów (2013 r. – 11,1%, 2014 r. – 11,6%).

Niewielkie znaczenie miały dochody ze sprzedaży majątku, które średnio stanowiły tylko 3,4% dochodów własnych (1,8% dochodów ogółem).

Największą samodzielność ekonomiczną, czyli możliwość kształtowania wielkości pozyskiwanych dochodów i określania kierunków wydatkowania środków posiada miasto stołeczne Warszawa i miasta na prawach powiatu (66 miast). Miały one największy udział dochodów własnych w swoich dochodach (77% Warszawa, 60% miasta na prawach powiatu).

Odmianą strukturę dochodów mają budżety województw samorządowych i powiatów. Istotną pozycję w budżetach województw i powiatów mają dotacje celowe (46,6% województwa, 24% powiaty). Subwencja ogólna ma największy wpływ na budżety powiatu (42,5%).

Regułą jest, że główną część zadań samorządowych realizują gminy i miasta na prawach powiatu. Ich dochody i wydatki stanowią ok. 72,3% ogółu (44% – 2 412 gmin; 28,3% - 66 miast na prawach powiatu)

Największy udział dochodów bieżących w dochodach ogółem miały miasta na prawach powiatu

75 proc. JST z nadwyżką budżetową

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: piątek, 16, wrzesień 2016 00:00
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odslony: 1487

---

województwa lubuskiego 94,7% (Gorzów Wlk., 95,7% i Zielona Góra 93,8%), a najniższy województwa warmińsko-mazurskiego 77,5% (Elbląg 92,5% i Olsztyn 70,7%).

Z kolei największy udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem spośród miast na prawach powiatu miały: Gliwice 38,3% ,Olsztyn 29,3% ,Toruń 26,2%, Sopot 23%.

Niższe niż plany

Podobnie jak w poprzednich latach wydatki JST ogółem były niższe od planowanych (94,2% planu). Najwyższy poziom wykonania planu był w powiatach (95,3%) i w miastach na prawach powiatu (94,9%). W strukturze wydatków wystąpiły nieznaczne zmiany. Wydatki bieżące stanowiły 80,4% a majątkowe 19,6% (inwestycyjne 18,9%). Zmniejszyły się wydatki na obsługę długu (83,5% wykonania ubiegłorocznego).

Wydatki na drogi

Główne kierunki inwestowania JST nie zmieniły się od lat. W 2015 r. wydatki na budowę i modernizację dróg stanowiły 45,9% wydatków inwestycyjnych, przy czym 35% (1/3) inwestycji zrealizowały miasta na prawach powiatu. Kolejny obszar inwestycji to gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12%).

Planowanie i wykonanie

Zauważalny jest wpływ relacji z art. 242-243 ustawy o finansach publicznych na strukturę budżetów JST. W latach 2011-2015 stopniowo wzrastała nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (2011 r. – 11 mld ; w 2015 r. – 18,2 mld). Obniżyła się także relacja długu do dochodów – w 2015 r. – 36% (w 2011 r. – 38,4%).

Począwszy od 2011 r. wzrastała jednostkowa składowa średniej z art. 243 ustawy o finansach publicznych obliczona dla ogółu JST na koniec roku. - *Można przyjąć, że na przestrzeni lat 2011-2015 nastąpiła stabilizacja wskaźników jednorocznych* - mówiła Lucyna Hanus.

W 2015 r. niewielka liczba JST nie spełniła relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych dotyczącej finansowania wydatków bieżących

46 JST miało wydatki bieżące wyższe od dochodów bieżących, ale w 34 JST było to dopuszczalne przepisami prawa: 28 JST finansowało deficyt operacyjny nadwyżkami budżetowymi i wolnymi środkami. 2 JST nie otrzymały środków na finansowanie projektów. A 1 JST realizowała pozytywnie zaopiniowany program postępowania naprawczego. W przypadku 3 JST budżet ustaliły RIO (na podstawie art. 240a ust. 8 ufp).

Tylko 12 JST nie zachowało relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych. Powodem były: odszkodowania, niższe niż planowano dochody bieżące, zapłata zobowiązań wymagalnych).

Poziom spłat zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu (tzw. indywidualny wskaźnik obsługi zadłużenia) określa art. 243 ustawy o finansach publicznych. Planowane na koniec września 2015 r. wielkości budżetowe oraz ich wykonanie w 2015 r. miały wpływ na poziom indywidualnego dla każdej JST limitu spłat zobowiązań w kolejnych latach, tj. w latach 2016-2018

75 proc. JST z nadwyżką budżetową

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: piątek, 16, wrzesień 2016 00:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odłony: 1487

Około 80% JST osiąga, wchodzący do średniej, wskaźnik jednoroczny na poziomie wyższym niż planowany na koniec III kw. Spadek udziału liczby JST, w których nie wykonano planowanej na koniec III kw. średniej z art. 243 ustawy o finansach publicznych wystąpił już po raz kolejny, co należy uznać za dobrą tendencję.

W 16% JST wykonanie budżetu na koniec 2015 r. spowodowało nieosiągnięcie planowanego na koniec III kw. poziomu składnika średniej z art. 243 ustawy o finansach publicznych (na koniec 2014 r. 17,8%).

Koreferat przedstawił poseł PO Waldy Dzikowski, który bardzo wysoko ocenił przedstawione sprawozdanie oraz działalność RIO.

Komisje przyjęły sprawozdanie.